

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського
протокол № 9 від 30 квітня 2026 року

Голова Вченої ради,
ректор Харківського національного університету
мистецтв
імені І.П. Котляревського

Наталія ГОВОРУХІНА

ПРОГРАМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

на здобуття ступеня бакалавра

за спеціальністю В6 «Перформативні мистецтва»
спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво
ОПП «Акторське мистецтво музично-драматичного театру»

На навчання за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво ОПП «Акторське мистецтво музично-драматичного театру» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти до Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (далі – Університет) приймаються особи, які мають документ про повну загальну середню освіту.

Відповідно до Переліку спеціальностей, прийом на навчання за якими для здобуття ступеня бакалавра здійснюється з урахуванням результатів творчого конкурсу (додаток 7 Порядку прийому на навчання на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року № 374/45768), обов'язковим вступним випробуванням на навчання за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва є конкурс творчих здібностей (далі – творчий конкурс).

Конкурс творчих здібностей (творчий конкурс) – форма оцінювання в Університеті для вступників на основі ПЗСО, яка передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей. Творчий конкурс проводиться з метою оцінювання вступників, здатних під час навчання в ХНУМ досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва.

Творчий конкурс проводиться виключно в очному форматі із записом на дві камери, із подальшим оприлюдненням на сайті Університету впродовж трьох днів після оприлюднення оцінок вступників та зберігається на цих ресурсах у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань.

Відповідно до пункту 7 розділу I Порядку прийому та Правил прийому для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, та/або складала НМТ у 2026 році за кордоном, допускається використання дистанційно-синхронного формату із обов'язковим записом виступу на дві камери. Відеозаписи творчого конкурсу вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, не оприлюднюються, але зберігаються в приймальній комісії.

Вступник повинен виконати довільну різножанрову програму тривалістю до 15 хвилин.

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійно орієнтованих навичок вступника:

- володіння основами мистецтва художнього читання;
- наявність вокальних та ритмічно-пластичних даних.

Основи мистецтва художнього читання. Вступник повинен виконати напам'ять 2 твори (за власним вибором) різних жанрів (байка, вірш, монолог у прозовій формі). Бажано включення до репертуару найкращих зразків сучасної та класичної літератури. Твори виконуються державною мовою. Тривалість одного твору до 3 хв.

Перевірка вокальних та ритмічно-пластичних даних. Вступник повинен виконати 2 вокальні твори (за власним вибором) різних жанрів (народна пісня, романс, арія, сучасна пісня тощо). Допускається виконання вокальних творів західно-європейських композиторів мовою оригіналу. Виконання вокальних творів має бути без хореографії. Тривалість одного твору до 3 хв. Ритміка та пластика: вступник повинен виконати 1–2 танці (народний, бальний, сучасний, імпровізаційний) або пластичний етюд. Тривалість одного танцю до 3 хв.

Орієнтовний список вокальних творів:

С. Гулак-Артемівський з опери «Запорожець за Дунаєм»: романс Оксани, арія Оксани «Прилинь, прилинь».

М. Лисенко з опери «Наталка Полтавка»: пісні Наталки «Віють вітри», «Ой, я дівчина Наталка», «Чого вода каламутна», дві пісні Петра.

В.А. Моцарт з опери «Весілля Фігаро»: арієта Барбаріни, арія Сюзанни, перша арія Керубіно, арія Базіліо, каватина Фігаро.

Г. Гендель з опери «Рінальдо»: арія «Lascia ch'io pianga»; з ораторії «Пори року»: арія Симона.

В. Верменич – М. Сингаївський «Чорнобривці».

І. Поклад – Ю. Рибчинський «Зелен клен».

П. Майборода – А. Малишко «Стежина».

О. Білаш – Д. Павличко «Два кольори».

В. Івасюк – Б. Гура «Балада про мальви».

Українські народні пісні: «Лугом іду, коня веду», «Чом ти не прийшов», «Ой, у полі криниченька», «Ой, під вишнею, під черешнею».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ В ХНУМ У 2026 РОЦІ

за спеціальністю В6 «Перформативні мистецтва» спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво, ОПП «Акторське мистецтво музично-драматичного театру»

Критерії оцінювання основ мистецтва художнього читання, перевірка вокальних та ритмічно-пластичних даних.

50 % відсотків оцінки складає перевірка вокальних даних, основ мистецтва художнього читання (25 %) і ритмічно-пластичних даних(25%)

Кількість балів		Перелік критеріїв оцінювання			
		відповідність програми вимогам щодо переліку жанрових форм і рівня складності	визначення рівня володіння психофізичним апаратом; рівень розвитку уяви та фантазії; імпровізаційне самопочуття; вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах	визначення рівня володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією; існування в заданих умовах	визначення рівня виконання вокальних творів, що підкреслює музично-творчу індивідуальність абітурієнта; інтерпретація пісні; звукотворення; рівень володіння ритмічно-пластичною виразністю; виконавська стабільність
200–181 Високий рівень (відмінно)	200–195 повна відповідність визначеним критеріям	програма відповідає вимогам щодо переліку жанрових форм та відповідає або перевершує необхідний рівень складності	Вступник грамотно сформував і підготував програму художнього читання, вільно орієнтується в тексті та змісті обраних творів. Продемонстрував цілісне розуміння творчого матеріалу з погляду логіки та композиційної структури. Виразно передає кульмінаційні моменти, емоційно співпереживає	Вступник не має дикційних порушень; утримує контакт із глядачем, зацікавлює розповіддю через високу емоційну наповненість подання літературного матеріалу; високий рівень володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією.	Вступник має музичний слух, приємний тембр голосу, широкий діапазон і силу звучання голосу; яскраве та емоційне виконання вокальних творів, що підкреслює музично-творчу індивідуальність абітурієнта; інтерпретація пісні; звукотворення; високий рівень володіння ритмічно-пластичною
	194–188 мають місце мінімальні недоліки щодо відповідності визначеним критеріям				

	187–181 недостатньо впевнене виконання одного або двох компонентів критеріїв		персонажам і переконливо втілює їхні образи. Володіє засобами акторської виразності, чітко й аргументовано висловлює власні думки.		виразністю;виконавська стабільність Вступник вільно володіє тілом, демонструє координацію рухів тіла та почуття ритму на високому рівні, рухи відповідають стилю і характеру музичного супроводу.
180–160 Достатній рівень (добре)	180–174 помітні недоліки у одному-двох компонентах критеріїв	програма відповідає вимогам до рівня складності і переліку жанрових форм	Вступник правильно вибудував програму художнього читання та загалом орієнтується у змісті твору. Передає основні смислові та кульмінаційні моменти, хоча емоційна виразність не завжди стабільна. Володіє засобами акторської виразності на належному рівні, здатний аргументовано висловлювати думки.	Вступник володіє культурою сценічної мови на достатньому рівні, дикція загалом чітка, можливі незначні технічні неточності. Контакт із глядачем підтримується, емоційність подання матеріалу достатня. Словесна дія присутня, хоча не завжди має глибоку внутрішню мотивацію.	Вступник має достатньо розвинений музичний слух і приємний тембр голосу, діапазон і сила звучання достатні. Звукотворення правильне, можливі незначні технічні неточності. Виконання емоційне, проте не завжди виразне. Ритмічно-пластична виразність достатня, рухи відповідають музиці, хоча координація може бути нерівномірною. Виконавська стабільність достатня
	173–167 недоліки і обмеження щодо не менш ніж половини компонентів з переліку критеріїв				
	166–160 недоліки щодо більшості означених критеріїв				
159–140 Посередній рівень (задовільно)	159–154 помітні недоліки щодо переважної більшості означених критеріїв	програма відповідає мінімальним вимогам до рівня складності і переліку жанрових форм	Вступник невлучно підібрав програму художнього читання . Розуміння змісту твору поверхневе, демонструє погане розуміння творчої програми. Кульмінаційні моменти передаються недостатньо виразно, перевтілення непереконливе. Засоби акторської виразності	Рівень культури сценічної мови базовий; можливі помітні недоліки дикції або мовленнєвої техніки. Емоційна наповненість виконання недостатня або нерівномірна. Словесна дія виражена формально.	Музичний слух та вокальні дані проявляються на базовому рівні. Діапазон і сила голосу обмежені, звукотворення нестабільне. Виконання емоційно стримане або нерівномірне, інтерпретація поверхнева. Ритмічно-пластична виразність недостатньо
	153–147 суттєві недоліки щодо всіх означених				

	критеріїв 146–140 системні недоліки у всіх компонентах критеріїв		використовуються обмежено.		розвинена, рухи не завжди узгоджені з музичним супроводом. Виконавська стабільність задовільна.
139–0 Недостатній рівень (незадовільно)		програма не відповідає вимогам до рівня складності та переліку жанрових форм	Вступник демонструє непідготовленість програми художнього читання. Відсутнє цілісне розуміння змісту та композиції твору. Емоційна передача та перевтілення не переконливі або відсутні. Засоби акторської виразності не сформовані.	Вступник демонструє низький рівень культури сценічної мови, наявні виразні дикційні порушення. Контакт із глядачем відсутній або випадковий. Подання матеріалу емоційно бідне чи невмотивоване. Словесна дія не сформована.	Музичний слух недостатньо розвинений, голосові можливості обмежені або технічно не сформовані. Звукотворення посереднє. Виконання невиразне або емоційно бідне. Ритмічно-пластична координація слабка, рухи не відповідають характеру музики. Виконавська стабільність відсутня.

**Списки літератури
для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань
за спеціальністю В6 «Перформативні мистецтва»
спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво,
ОПП «Акторське мистецтво музично-драматичного театру»**

Список обов'язкової літератури

- Барнич М.М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія. – К. : Вид-во «Пінзель», ФОП Рябчий І.С., 2018.
- Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
- Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
- Мистецтво театру корифеїв. – К., 1988.
- Паві П. Словник театру. Львів: Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006.
- Український театр ХХ століття. – К., 2003.

Список рекомендованої літератури

- Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: навч. посіб. вид. 2-е випр. та доп. Київ : Ліра-К, 2016. 304 с.
- Бобошко Ю.М. Леся Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
- Брехт Б. Про мистецтво театру. – К.: Мистецтво, 1977.
- Брук Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Я. Винницька, О. Матвієнко. – Львів: 2005.
- Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навч. Посіб. – К. : НАКККіМ, 2014.
- Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т. Г. Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
- Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
- Крег Е.Г. Про мистецтво театру. – Київ : Мистецтво, 1974.